

**«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
РОЗВИТКОМ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І
СПОРТУ»**
ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ХАРКІВ - 2019

Міністерство освіти і науки України
Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради
Харківська державна академія фізичної культури
Кафедра менеджменту фізичної культури

**«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ»**
ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**«STRATEGIC MANAGMEN OF PHYSICAL CULTURE
AND SPORTS»**
COLLECTION OF SCIENTIFIC ARTICLES

ХАРКІВ - 2019

УДК 796.05(08)

С 83

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Імас Є.В.	<i>д.е.н., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Приступа Є.Н.	<i>д.пед., професор</i>	ЛДУФК, м. Львів
Ажиппо О.Ю.	<i>д.пед., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Ткачов С.І.	<i>д.пед., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Камаєв О.І.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Єрмаков С.С.	<i>д.пед., професор</i>	ХДАДМ, м. Харків
Цьось А.В.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	СНУ, м. Луцьк
Мічуда Ю.П.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Борисова О.В.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Томенко О.А.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	СумДПУ ім. А.С.Макаренка
Мулик В.В.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Попов О.Є.	<i>д.е.н., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Шестерова Л.Є.	<i>к.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Чубаров О.С.	<i>Директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради</i>	ХМР, м. Харків
Лобойченко К.А.	<i>Заступник міського голови з питань сім'ї, молоді та спорту Член виконавчого комітету Харківської міської ради</i>	ХМР, м. Харків
Попов А.М.	<i>заслужений працівник фізичної культури і спорту, директор Харківського обласного вищого училища фізичної культури і спорту</i>	ХОВУФКіС, м. Харків
Бондар А.С.	<i>к.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Яхкінд В.П.	<i>к.е.н., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Слободчук М.С.	<i>к.е.н., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Середа Н.В.	<i>к.фіз.вих., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Стадник С.О.	<i>к.фіз.вих.</i>	ХДАФК, м. Харків
Петренко І.В.	<i>к.фіз.вих.</i>	ХДАФК, м. Харків

Затверджено Вченою радою Харківської державної академії фізичної культури

протокол № 12 від 18 червня 2019 року

Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту: збірник наукових праць. Харків: ХДАФК, 2019. – 214 с.

У збірнику наукових праць розміщено статті науковців, аспірантів, магістрантів, студентів, викладачів закладів вищої освіти, керівників фізкультурно-спортивних організацій та інших управлінців сфери фізичної культури і спорту. Статті присвячені дослідженню особливостей стратегічного управління розвитком фізичної культури і спорту на різних рівнях.

ЗМІСТ

МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Божок О.А., Лисенко І.А.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПІДГОТОВЦІ І
ПРОВЕДЕННІ ОКРЕМОГО СПОРТИВНОГО ЗАХОДУ.....10-14

Кравченко О.В., Свистунов С.В.

СТРАТЕГІЇ ОПТИМІЗАЦІЇ ЗОВНІШНІХ КОМУНІКАТИВНИХ ПРОЦЕСІВ
РАЙОННИХ ЦЕНТРІВ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ «СПОРТ
ДЛЯ ВСІХ» В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....15-19

Петренко І. В.

ВИЗНАННЯ СПОРТИВНИХ ВОЛОНТЕРІВ ТА ЇХ УТРИМАННЯ В
ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ОДНА З ВАЖЛИВИХ СКЛАДОВИХ ЧАСТИН
ВОЛОНТЕРСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ20-23

Свистунов С.В.

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ТА ПРОЯВІВ КОРПОРАТИВНОЇ ЕТИКИ
В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ24-28

Середа Н.В.

ХАРАКТЕРИСТИКА ВПЛИВУ МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА НА
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФІЗКУЛЬТУРНО-
СПОРТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.....29-33

ФІЛОСОФІЯ, ПСИХОЛОГІЯ, СОЦІОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ ТА ПРАВО
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Абдураман А.Ш., Непша О.В.

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ.....150-154

Бірук І.Д., Сініцина О. В., Петрук Л. А., Шолопак Л. Ф.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ
ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....155-159

Вірченко В. І.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ОСОБИСТІСТЮ
СПОРТСМЕНА.....160-164

Жук В. О.

ЗМІНИ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ В
УКРАЇНІ У ПЕРІОД 2004-2019 РОКІВ.....165-169

Корягін В.М., Блавт О.З.

ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ
СТУДЕНТІВ.....170-174

Котова О.В., Мельник С.І.

РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ РУХЛИВИХ ІГОР
ТА ЗМАГАЛЬНО-ІГРОВИХ ЗАВДАНЬ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО
ШКІЛЬНОГО ВІКУ175-179

**РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ РУХЛИВИХ ІГОР ТА
ЗМАГАЛЬНО-ІГРОВИХ ЗАВДАНЬ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Котова О.В., кандидат педагогічних наук, доцент

Мельник С.І., студент магістратури

*Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Б. Хмельницького
(Мелітополь, Україна)*

У статті представлені результати педагогічного експерименту у дослідженні розвитку фізичних якостей у молодших школярів з використанням рухливих ігор та змагально-ігрових завдань.

***Ключові слова:** рухливі ігри, швидкість, школярі молодших класів, фізичні якості, тестування.*

Вступ. Останнім часом в Україні намітилася стійка тенденція до погіршення стану здоров'я школярів. Однією з причин ситуації, що склалася стала система шкільної освіти, орієнтована на інтелектуалізацію і інтенсифікацію навчального процесу. Інформаційна перевантаженість, психоемоційна напруженість навчального процесу, його нерациональна з гігієнічної точки зору організація призводить до втрат здоров'я школярів. У цих умовах підвищується роль учителя фізичної культури в рішенні зміцнення здоров'я, розвитку фізичних якостей учнів [1,с.90].

На думку С. Приймак, Л. Кузьомко [2,с.85] діти молодшого шкільного віку переживають період інтенсивного росту, морфологічних і функціональних перебудов організму. Школярі в цьому віці малостійкі до екстремальних кліматичних умов, фізичного і розумового навантаження .

В наукових роботах [2,с.63;4,с.114] відзначається, що основними засобами фізичного виховання молодших школярів являються фізичні вправи, сили природи і гігієнічні фактори. До основних педагогічних засобів відносяться рухливі ігри та спортивні ігри, ігрові завдання, змагання та різні види естафет.

Змагально-ігрові завдання і рухливі ігри є ефективним засобом фізичної реакції і підтримання високої працездатності, успішного росту і розвитку дітей, а також ранньої профілактики різних захворювань, особливо серцево-судинної, дихальної, м'язової патології. Однак в практиці фізичного виховання молодших школярів рухливі ігри та ігрові завдання не завжди займають вагоме місце.

В роботі Т.Є. Хрислової [5] відзначається, що основні фізичні якості продовжують формуватися в молодшому шкільному віці. Розвиток фізичних якостей і формування

рухових навичок, їх удосконалення в процесі фізичного виховання може бути успішним за умови науково обґрунтованого застосування різних засобів і методів фізичної культури, а також при необхідності інтенсифікації або зниження м'язових навантажень. Повноцінний розвиток дітей молодшого шкільного віку без активних фізкультурних занять практично недосяжно.

З усіх засобів фізичного виховання рухливі ігри та змагально-ігрові завдання є найбільш доступними і ефективними для розвитку фізичних якостей дітей молодшого шкільного віку.

Мета дослідження: вивчення ефективності впливу рухливих ігор та змагально-ігрових завдань на розвиток фізичних якостей дітей молодшого шкільного віку.

Завдання дослідження:

- проаналізувати методики застосування рухливих ігор та змагально-ігрових завдань для розвитку фізичних якостей дітей;
- експериментально перевірити доцільність використання рухливих ігор і змагально-ігрових завдань для розвитку фізичних якостей.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводились з 01 вересня 2017 по 25 травня 2018 р. на базі Мелітопольської ЗОШ № 25 I-III ступенів Запорізької області. В ньому брали участь учні молодшого шкільного віку. Було сформовано 2 групи: з них 1 експериментальна (ЕГ) і 1 контрольна (КГ) групи по 12 учнів 5 класу. Приблизно з одним рівнем фізичної підготовленості.

Організація експерименту проходила по наступній схемі: попереднє тестування – проведення експериментальних уроків та контрольне тестування.

У практичній діяльності поділ рухливих ігор і змагально-ігрових завдань за окремими ознаками полегшує підбір ігрового матеріалу для вирішення певних педагогічних завдань.

Ігрові вправи на розвиток фізичних якостей проводилися в основній частині уроку, після виконання традиційних вправ на освоєння і вдосконалення технічних елементів. Вправи у формі гри на розвиток сили, швидкості, спритності проводилися в другій половині основної частини уроку. Змагально-ігрові завдання з переважною спрямованістю на розвиток витривалості виконувалися в кінці підготовчої і в кінці основної частини уроку. Змагально-ігрові завдання на розвиток гнучкості проводилися в підготовчій і заключній частинах занять, а при проходженні розділу навчальної програми «Гімнастика» і в основній частині уроку.

Програма тестування фізичних якостей молодших школярів включала 3 вправи: біг

30 м з високого і низького старту; біг 60 м з високого і низького старту; човниковий біг 3x10 м.

Результати дослідження та їх обговорення. Проведені дослідження свідчать про те, що вихідні показники розвитку фізичних якостей дітей контрольної та експериментальної групи достовірно відрізнялися.

Про розвиток рухових здатностей школярів молодших класів ми констатували за аналізом впливу рухливих ігор на динаміку навчального процесу. Про рівень швидкісних здатностей можна говорити на основі даних впливу рухливих ігор, результати оцінки (табл. 1, рис. 1).

Порівняльний аналіз вихідних і підсумкових результатів в кожній групі окремо показав наступне – в експериментальній групі спостерігалось поліпшення всіх результатів. Порівняльна характеристика розвитку фізичних якостей дітей молодшого шкільного віку в кінці дослідження показала, що хлопчики і дівчатка експериментальної групи перевершили своїх однолітків у всіх вправах.

Таблиця 1

Результати зміни швидкісних здатностей у молодших школярів КГ та ЕГ груп

Групи	Період	Тест		
		Біг 30 м. з високого та низького старту (с)	Біг 60 м з високого та низького старту (с)	Човниковий біг 3 x10м (с)
Контрольна група	початок року (вересень)	5,6±0,3 100%	10,99±0,8 100%	9,58±0,7 100%
	кінець року (травень)	5,5±0,3 98,21%	10,87±0,78 98,91%	9,48±0,7 98,96%
Експериментальна група	початок року (вересень)	5,4±0,2 100%	10,86±0,8 100%	9,27±0,7 100%
	кінець року (травень)	5,2±0,3* 96,30%	10,68±0,8 98,34%	8,98±0,6* 96,87%
Порівняння КГ і ЕГ	кінець року	+5,5%	+1,75%	+5,27%

Примітка: р – достовірність відмінностей результатів експериментальної групи по відношенню до контрольної: *- p<0,05; **- p<0,001.

У динаміці навчального процесу спостерігалась тенденція до покращення результативності бігу на 30, 60 м, а також човникового бігу 3x10 м. Школярі експериментальної групи пробігали дистанцію на 30 м швидше на 5,5% (p<0,05); 60 м – на 1,75 %; човниковий біг 3x10 м – на 5,27 % (p<0,05) у порівнянні з контрольною групою.

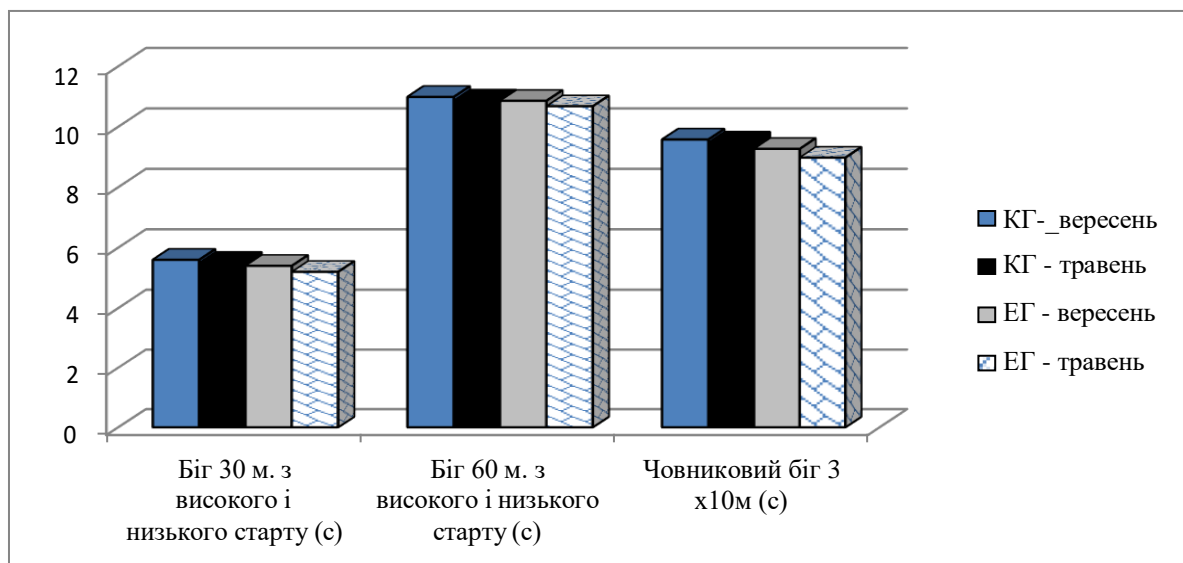

Рис. 1. Динаміка росту показників швидкісних здатностей школярів протягом навчального року

Отримані експериментальним шляхом результати свідчать про те, що застосування у фізичному вихованні дітей молодших класів рухливих ігор та змагально-ігрових завдань, диференційованих за специфікою розвитку фізичних якостей і рухових можливостей, дозволяє цілеспрямовано впливати на процес зміцнення здоров'я, підвищення рівня фізичної підготовленості і поліпшення в цілому здоров'я школярів.

Висновки. Таким чином, застосування на уроках фізичної культури учнів змагально-ігрових завдань і рухливих ігор привели до позитивного достовірної динаміки розвитку фізичних якості дітей експериментальної групи, в порівнянні з контрольною. Регулярне включення в уроки фізичної культури рухливих ігор і змагально-ігрових завдань для розвитку фізичних якостей і освоєння елементів техніки за видами шкільної програми дозволило направлено розвивати і вдосконалювати фізичні якості школярів молодших класів.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку полягають у дослідженні розвитку силових здібностей за допомогою рухливих ігор дітей молодшого шкільного віку.

Список використаної літератури

1. *Непша О.В. Формування навичок здорового способу життя учнів молодших класів засобами фізичної культури / О.В. Непша, Г.П. Суханова, В.С. Ушаков // Актуальні проблеми молоді в сучасних соціально-економічних умовах: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 23 березня 2018 року. – Житомир: ПП «ДжіВіЕс», 2018. – С.90-92.*

2. *Непша О.В. Розвиток прудкості у школярів на заняттях в секції з легкої атлетики / О.В. Непша, Г.П. Суханова, В.С. Ушаков // Журнал легкої атлетики. - №2. – Харків: ХДАФК, 2018. – С.63-66.*
3. *Приймак С. До питання системи тестування фізичної підготовленості школярів / С. Приймак, Л. Кузьомко // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Л., 2006. – Т. 1. – С. 85-89.*
4. *Суханова Г.П. Особливості розвитку стрибучості у дітей шкільного віку / Г.П. Суханова, В.С. Ушаков // Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні: матеріали II Всеукраїнської електронної конференції (Вінниця, 30 січня 2019 р.). – Вінниця: ВДПУ, 2019. – С.114-119.*
5. *Христова Т.Є. Тестування рухових здібностей школярів: курс лекцій для студентів вищ. навч. закладів спец. «Фізична культура» / Т.Є. Христова. – Мелітополь: ФОП Силаєва О.В., 2017. – 48 с.*